

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3963-2 від 19.08.2020
Народні депутати України
Ю. Тимошенко та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (щодо збільшення розміру мінімальної заробітної плати)»

У законопроекті шляхом внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (далі – Закон) пропонується установити з 1 вересня 2020 року мінімальну заробітну плату: у місячному розмірі – 5000 грн.; у погодинному розмірі – 29,2 грн., а з 1 січня 2021 року – 6 000 грн. та 35 грн., з 1 липня 2021 року – 6500 грн. та 38 грн., яка на сьогодні складає 4723 та 28,31 грн. відповідно.

З цією метою передбачається збільшення дохідної та видаткової частин Державного бюджету України на 2020 рік, внесення відповідних змін до додатків № 1 «Доходи Державного бюджету України на 2020 рік», № 3 «Розподіл видатків Державного бюджету України на 2020 рік», № 5 Міжбюджетні трансферти (освітня та медична субвенції, базова та реверсна дотації) на 2020 рік», № 6 «Міжбюджетні трансферти (інші дотації та субвенції) з Державного бюджету України місцевим бюджетам на 2020 рік», затверджених Законом.

Зокрема, додаткові бюджетні видатки на підвищення мінімальної заробітної плати пропонується здійснити за рахунок збільшення надходжень від податку на доходи фізичних осіб – на 775 535,4 тис. грн. та податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування – на 2 508 000 тис. грн., а також зменшення видатків Міністерству фінансів України (обслуговування державного боргу) (код 3511350) на 3 461 039,8 тис. грн.

Крім того, у проекті пропонується уточнити деякі умови здійснення правочинів з державними деривативами, які визначаються Кабінетом Міністрів України.

Внесений проект є альтернативним до проекту реєстр. № 3963 та, відповідно до пояснювальної записки до проекту, «комплексно вирішує питання, пов'язані з підняттям розміру мінімальної заробітної плати, захищає інтереси працівників бюджетних галузей, малого та середнього бізнесу та визначає додаткові джерела бюджетних доходів для фінансування витрат, пов'язаних з його прийняттям» (п. 2).

Головне управління, погоджуючись у цілому з необхідністю підвищення розміру мінімальної заробітної плати, яка на сьогодні не відповідає її об'єктивній величині, одночасно вважає за доцільне зауважити наступне.

1. Насамперед звертаємо увагу на те, що відповідно до ст. 10 Закону України «Про оплату праці» «розмір мінімальної заробітної плати встановлюється Верховною Радою України *за поданням Кабінету Міністрів України* не рідше одного разу на рік у законі про Державний бюджет України з урахуванням вироблених шляхом переговорів пропозицій спільного представницького органу об'єднань профспілок і спільного представницького органу об'єднань організацій роботодавців на національному рівні».

Також зауважимо, що пропонований у проекті розмір мінімальної заробітної плати, який пропонується установити з 1 вересня 2020 року, зокрема, у місячному розмірі, не досягає навіть величини фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який за даними Міністерства соціальної політики України у цінах червня 2020 року складає 5149,34 грн.¹, і, таким чином, не передбачає забезпечення базових потреб працюючого населення.

Разом із тим, у супровідних до проекту документах відсутні необхідні розрахунки та обґрунтування пропонованих розмірів мінімальної заробітної плати.

Крім того, всупереч вимогам ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ч. 1 ст. 27 Бюджетного кодексу України щодо надання до проекту належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) у супровідних до проекту документах відсутнє обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо: обсягу пропонованих додаткових доходів Державного бюджету України; фактичної потреби у додаткових видатках державного та місцевих бюджетів на підвищення заробітної плати; наявності економії коштів за бюджетною програмою «обслуговування державного боргу» (код 3511350) (з наведенням, зокрема, інформації щодо реального стану фінансування вказаної бюджетної програми, потреби в обслуговуванні державного боргу до кінця поточного бюджетного періоду, у тому числі, з урахуванням прогнозу змін курсу валют).

Крім того, внесена законодавча пропозиція потребує комплексної оцінки очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків її реалізації відповідно до вимог п. 2 ч. 1 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України, зокрема, у частині впливу на: фінансовий стан суб'єктів господарювання та їх спроможність забезпечити підвищення заробітної плати для працівників; зміну параметрів ринку праці, тінізацію зайнятості та доходів найманих працівників; інфляцію; зміну інвестиційної спроможності бізнесу тощо.

Враховуючи зазначене, а також те, що відповідно до положень ст. 116 Конституції України розробку, забезпечення виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України, проведення

¹Розрахунки фактичного прожиткового мінімуму за 2020 рік, URL:- <https://www.msp.gov.ua/news/12286.html>

фінансової політики, політики у сфері соціального захисту віднесено до повноважень Кабінету Міністрів України, до проекту необхідно отримати відповідний експертний висновок Уряду.

2. Некоректним у правовому відношенні є положення оновленої ст. 8 Закону, згідно із якою пропонується визначити у Законі України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» розмір мінімальної заробітної плати у 2021 році.

3. Відповідно до оновленої ст. 31 Закону Кабінет Міністрів України визначає умови здійснення правочинів з державними деривативами з «урахуванням положень підпункту «в» пункту 3 розділу II «Перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік (щодо збільшення розміру мінімальної заробітної плати)» та з метою розширення соціально-економічних гарантій, наданих працівникам бюджетного сектору економіки, іншим найманим працівникам (особам), малому та середньому бізнесу». Слід зауважити, що виглядає незрозумілим про які саме умови таких правочинів йдеться, оскільки у статті міститься посилення до норми акту, який не є складовою чинного законодавства. Також і законопроект із вказаною назвою на сьогодні не вносився на розгляд Верховної Ради України. Натомість, 20 серпня 2020 року на розгляд Верховної Ради України внесено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо збільшення розміру мінімальної заробітної плати та з метою розширення соціально-економічних гарантій, наданих працівникам бюджетного сектору економіки, іншим найманим працівникам, малому та середньому бізнесу, у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 3998).

З цього приводу слід зауважити, що у випадку, якщо у запропонованій редакції ст. 31 Закону йдеться саме про цей закон (законопроект реєстр. № 3998), то тоді рішення щодо законопроекту реєстр. № 3963-2 має прийматись за результатами розгляду законопроекту реєстр. № 3998.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Є. Гришко, Л. Демчук

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01
Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/139529 від 21.08.2020

177043